

PORTA FIDEI

*Dood,
waar is uw
overwinning?*

EVANGELISEREN
VANUIT DE H. GEEST
P. 4

OP BEZOEK
BIJ JEZUIET MARK ROTSJAERT
JEZUIETENHUIS
P. 7

IN GESPREK MET PATER
GERARD DENYS
DE LEESWIJZER
P. 16

Maar Gij hebt mijn ziel
van de grafkuil gered,
mijn zonden de rug toegekeerd.
Het schimmenrijk
brengt U geen hulde,
de dood verheerlijkt U niet;
Jes. 38,17

Colofon

Verantwoordelijke uitgever:
Pr. Karlo Tyberghien

Werken mee aan dit nummer:
Joris Abts, Kevin Colle,
Marianne Hubin, pr. Karlo
Tyberghien, Nele Uytterhoeven,
Joris Vermeulen, Jessie Wyns

Foto's: Redactie

Op de cover: Joris Vermeulen
Engel op grafzerk

Realisatie en vormgeving:
Radio Maria

Druk en verzending:
Halewijn, Halewijnlaan 92
2050 Antwerpen

**Abonnementen en
gegevensverwerking:**

Radio Maria
Sint Reneldisplein 23
3001 Leuven
info@radiomaria.be

Bel ons: 016 41 47 47

Steun Radio
Maria

BE49 7333 7333 7771

EDITORIAAL

*"De Heer breidde hun kring dagelijks
uit; steeds meer mensen werden gered."*

Hand. 2, 47

Beste vrienden,

Binnenkort zullen we naar jaarlijkse gewoonte met veel vertrouwen een Mariathon houden, op donderdag 23 en vrijdag 24 november. De Mariathon is een initiatief die we nemen om onze luisteraars en al onze vrienden op te roepen ons te blijven steunen, ook financieel. Bedelen, want ook dat moeten we vaak doen bij Radio Maria, is eigenlijk wel christelijk geïnspireerd. Was het niet Christus die vanop het kruis uitriep: "Ik heb dorst". Natuurlijk gaat het hier over een dorst naar zielen die Christus willen volgen. Radio Maria is een steun aan de oproep van Jezus. En daarom geldt zijn kreet ook voor onze werking die dorst heeft om te evangeliseren en daardoor jullie steun nodig heeft. In de handelingen van de apostelen lezen we het volgende: "Zij die zijn woord aannamen, lieten zich dopen. Ze wijdden zich trouw aan het onderwijs dat de apostelen gaven, en aan de onderlinge gemeenschap, het breken van het brood en het gebed. Vrees beving iedereen en er gebeurden vele wonderen en tekenen door toedoen van de apostelen. Allen die het geloof hadden aangenomen, bleven bijeen en bezaten alles gemeenschappelijk. Ze verkochten have en goed en verdeelden dat onder allen naar ieders behoeften. Dagelijks gingen ze trouw en eensgezind naar de tempel, braken bij iemand aan huis het brood, gebruikten samen hun maaltijden in blijdschap en eenvoud van hart, loofden God en stonden in de gunst bij heel het volk. De Heer breidde hun kring dagelijks uit; steeds meer mensen werden gered." (Hand. 2, 41-47) Het hele project van Radio Maria vinden we eigenlijk terug in deze mooie passage. Het woord aannemen is het eerste dat we doen bij onze radio: het Woord van God laten klinken door de "stem te zijn bij u thuis". We doen daarom ook ons best om trouw te zijn aan het onderwijs van de apostelen zoals ze

is doorgegeven doorheen de geschiedenis en betrouwbaar bewaard wordt binnen de Kerk. Natuurlijk doen we dit omringd door de dagelijkse Eucharistie en het gebed. Dat er wonderen gebeuren en tekenen zijn, daar is onze redactie van Radio Maria getuige van. De vele dankbetuigingen en woorden die ons toekomen bevestigen dat vele mensen getroost en geleid worden door het luisteren. We vormen daarom een soort van grote familie die bijeen is, en gezamenlijk het geloof bezit. Om dit ook materieel mogelijk te maken merken we dat er velen ons helpen met een geldelijke steun. Waarvoor zeker ook onze oprechte dank! En zo gaan we verder met onze missie: dagelijks trouw en eensgezind de boodschap van de Kerk uitdragen naar de wereld met als einddoel vele mensen raken zodat Jezus hen kan leiden naar het eeuwige leven. Mogen wij ook rekenen op jullie steun tijdens onze Mariathon? Luister alvast zeker naar de radio op 23 en 24 november. We zullen zeer speciaal oproepen om ons te steunen naar aanleiding van een uitbreiding van de studioruimten, zodat we ook in de toekomst de nodige plaats hebben om goede en inspirerende radio te kunnen maken. Alvast van harte dank voor uw gulle steun en bijdrage! Moge Onze Lieve Heer jullie allen begeleiden en moge de Heilige Maagd Maria jullie blijven verblijden met haar radio.

Zeer genegen in de Heer,

Pr. Karlo Tyberghien

Pr. Karlo Tyberghien

MARIATHON 2023

40 uur
live radio
op 23 en 24
november

VANAF DONDERDAG 23 NOVEMBER 6u30
TOT VRIJDAG 24 NOVEMBER 22u30 HOUDEN
WE ONZE JAARLIJKSE MARIATHON
VOOR DE NODEN VAN RADIO MARIA
IN ONS LAND. WE DANKEN U VOOR UW GEBED EN UW STEUN.

LITURGISCHE KALENDER NOVEMBER

- 1 **Allerheiligen**
- 2 Allerzielen
- 3 H. Hubertus, bisschop
- 4 H. Carolus Borromeo, bisschop
- 5 **Eenendertigste zondag door het jaar**
- 6 (H. Odrada, maagd)
- 7 H. Willibrordus
- 9 Kerkwijdingsfeest van de Lateraanse basiliek
- 10 H. Leo de Grote, paus en kerkleraar
- 11 H. Martinus van Tours, bisschop
- 12 **Tweëndertigste zondag door het jaar**
- 13 (H. Josafat, bisschop en martelaar)
- 15 H. Albertus de Grote, bisschop en kerkleraar
- 16 H. Margarita van Schotland
- 17 H. Elisabeth van Hongarije
- 18 Kerkwijdingsfeest van de Romeinse basilieken van de HH. Petrus en Paulus
- 19 **Drieëndertigste zondag door het jaar**
- 21 Maria-Opdracht
- 22 H. Cecilia, maagd en martelares
- 23 H. Clemens I, paus en martelaar
- 25 HH. Martelaren van Vietnam
- H. Catharina van Alexandrië
- 26 **Vierendertigste zondag door het jaar - Christus, Koning van het heelal**
- 27 (H. Johannes Berchmans)
- 30 H. Andreas, apostel

Laten we als Kerk opnieuw beginnen vanuit de Heilige Geest.

Geliefde broeders en zusters, goedendag en welkom!

Op onze catechesetocht over de hartstocht voor de evangelisatie, nemen we vandaag als uitgangspunt de woorden van Jezus die we hebben gehoord: "Gaat dus en maakt alle volkeren tot mijn leerlingen en doopt hen in de naam van de Vader en de Zoon en de heilige Geest" (Mt. 28, 19). "Gaat", zegt de Verrezenen, niet om te indoctrineren, niet om proselieten te maken, neen, maar wel om leerlingen te maken, dat wil zeggen door aan ieder de mogelijkheid te bieden in contact te komen met Jezus, Hem te kennen en Hem in vrijheid te beminnen. Gaat en doopt: dopen betekent onderdompelen en dus, nog vooraleer het op een liturgische handeling wijst, gaat het over een levensechte handeling: het eigen leven onderdompelen in de Vader, in de Zoon, in de Heilige Geest. Elke dag de vreugde ervaren van

de aanwezigheid van God die ons nabij is als Vader, als broer, als Geest die in ons werkt, in onze eigen geest. Dopen is zich onderdompelen in de Triniteit.

Motor van de evangelisatie

Wanneer Jezus aan zijn leerlingen – en ook aan ons – zegt: "Gaat!", dan spreekt Hij niet slechts een woord uit. Neen. Hij schenkt ook de Heilige Geest, omdat het slechts dankzij Hem, de Heilige Geest, is dat men de zending van Christus kan ontvangen en verderzetten (cf. Joh. 20, 21-22). De apostelen blijven immers uit vrees in de bovenzaal opgesloten zitten tot de dag van Pinksteren wanneer de Heilige Geest op hen neerdaalt (cf. Hand. 2,1-13). Op dat ogenblik verdwijnt de angst

en door zijn kracht zullen deze vissers, de meesten ongeletterd, de wereld veranderen. Maar als ze niet kunnen praten... Maar het zijn de woorden van de Geest, de kracht van de Geest die hen verder drijft om de wereld te veranderen.

De verkondiging van het Evangelie, gebeurt dus door de kracht van de Geest, die de missionarissen voorafgaat en de harten klaarmaakt.

Hij is de motor van de evangelisatie.

'Concilie van Jeruzalem'

Dit kunnen we ontdekken in de *Handelingen van de Apostelen*. Op elke bladzijde zien we dat de hoofdpersoon van de verkondiging niet Petrus is noch Paulus, Stephanus of Filippus, maar de Heilige Geest. Telkens wordt in de *Handelingen van de Apostelen* een kernpunt uit het begin van de Kerk verhaald, dat ook veel aan ons kan zeggen. Toen, net als vandaag, was er naast de troost veel onrust – mooie ogenblikken en ook niet zo fraaie momenten. Vreugde ging samen met zorgen, beide samen. Eén in het bijzonder: hoe omgaan met de heidenen die tot geloof kwamen en waarvan velen bijvoorbeeld niet tot het joodse volk behoorden. Waren zij verplicht of niet om de voorschriften van de Wet van Mozes na te leven? Dat was geen kleine uitdaging voor de mensen toen. Er ontstonden twee groepen. De ene hield het bij de onverzaakbare plicht de Wet de onderhouden, de andere dacht van niet. Om tot klaarheid te komen, kwamen de apostelen samen in wat genoemd wordt het *Concilie van Jeruzalem*, het eerste in de geschiedenis. Hoe dit dilemma oplossen? Men zou een eerbaar compromis hebben kunnen zoeken tussen traditie en vernieuwing: enkele bepalingen leeft men na, andere laat men weg. Maar, de apostelen volgen deze menselijke wijsheid niet om een diplomatisch evenwicht te zoeken tussen het een en het ander. Dat doen ze niet, maar ze volgen de werking van de Geest die hen vooraf was gegaan door neer te dalen zowel op de heidenen als op hen.

Ideologie

En dus delen ze hun uiteindelijke beslissing mee en heffen daardoor bijna alle verplichtingen van de Wet op en schrijven: *de Heilige Geest en wij* (cf. Hand. 15,28). De Heilige Geest met ons, zo treden de apostelen altijd op. Samen, zonder verdeeldheid, luisteren

ze naar de Geest ook al hadden ze een verschillend aanvoelen en een andere opvatting. En Hij leert één zaak, ook vandaag nog geldig: elke godsdienstige traditie is nuttig in de mate dat zij de ontmoeting met Jezus vergemakkelijkt. We kunnen stellen dat de historische beslissing van het eerste concilie, waarvan ook wij de vruchten plukken, werd voortgebracht door een beginsel: het beginsel van de verkondiging. In de Kerk wordt alles aangepast aan de noodwendigheden van de verkondiging van het Evangelie. Niet aan de meningen van behoudszinners of van de vooruitstrevenden, maar aan het feit of Jezus het leven van de mensen bereikt. Elke keuze, elk gebruik, elke structuur, elke traditie moet daarom afgewogen worden met als maatstaf de bevordering van de verkondiging van Christus. Anders worden in de Kerk beslissingen genomen volgens ideologische verdeeldheid: *ik ben conservatief want ... ik ben progressief want ...* Waar is dan de Heilige Geest? Let goed op dat het Evangelie geen idee is.

Het Evangelie is geen ideologie. Het Evangelie is verkondiging die het hart raakt en het hart verandert.

Wie zich terugtrekt in een idee, in een ideologie, van rechts, van links of van centrum, maakt van het Evangelie een politieke partij, een ideologie, een club. Het Evangelie schenkt steeds de vrijheid van de Geest, die in je werkt en je vooruit stuwt. Vandaag is het erg noodzakelijk de vrijheid van het Evangelie ter hand te nemen en ons door de Geest te laten dragen.

Doof de Geest niet

Op deze wijze werpt de Geest licht op de weg van de Kerk,

altijd. Hij is immers niet slechts het licht van de harten, Hij is het licht dat de Kerk richting geeft: Hij schenkt helderheid, helpt onderscheiden, helpt zien. Om die reden moet Hij vaak aanroepen worden; laten we dat ook vandaag doen, bij het begin van de veertigdagentijd. Want als Kerk kunnen we wel omschreven tijden en ruimtes hebben, gemeenschappen, instituten en goed georganiseerde bewegingen, maar zonder de Geest blijft dat alles zonder ziel. Organisatie volstaat niet: het is de Geest die de Kerk leven schenkt.

Als de Kerk niet tot Hem bidt en Hem niet aanroept, sluit ze zich op in zichzelf, in onvruchtbare en vermoeiende debatten, in slopende polarisaties terwijl de vlam van de missie dooft.

Het is heel droevig een Kerk te zien die op een parlement lijkt. Neen, de Kerk is iets anders. De Kerk is gemeenschap van mannen en vrouwen die geloven en Jezus Christus verkondigen, bewogen door de Heilige Geest, niet door eigen beweegredenen. Inderdaad, we gebruiken ons verstand, maar het is de Geest die het verlicht en doet bewegen. De Geest doet ons naar buiten gaan, stuwt ons om het geloof te verkondigen en ons zo in het geloof te bevestigen. Hij doet ons op missie gaan om opnieuw te ontdekken wie we zijn. Vandaar de aanbeveling van de apostel Paulus: *"Blust de Geest niet uit"* (1 Tess. 5, 19), Doof de Geest niet. Laten we vaak tot de Geest bidden, Hem aanroepen. Hem elke dag vragen zijn licht in ons te ontsteken. Laten we dat doen vóór elke ontmoeting, om apostelen van Jezus te worden voor de mensen die wij ontmoeten.

De Geest niet doven in de christelijke gemeenschappen en ook niet in ieder van ons.

Primaat van de troost

Geliefde broeders en zusters, laten we als Kerk starten en opnieuw beginnen vanuit de Heilige Geest. *Het is ongetwijfeld belangrijk dat in onze pastorale programma's wordt uitgegaan van de sociologische gegevens, de analyses, de lijsten met moeilijkheden, de opsomming van verwachtingen en klachten. Maar het is ook belangrijk te vertrekken van de ervaringen van de Geest, dat is het echte vertrekpunt. Men moet ze dus zoeken, oplist, bestuderen, verklaren. Het is een fundamenteel beginsel in het geestelijke*

DE GEBEDSINTENTIE VAN DE
HEILIGE VADER
TOEVERTROUWD AAN
ZIJN WERELDWIJDE
GEBEDSNETWERK

NOVEMBER

Voor de Heilige Vader

dat hij, bij het vervullen van zijn zending, de kudde die hem is toevertrouwd mag blijven begeleiden, met de hulp van de Heilige Geest

leven dat wordt genoemd: het primaat van de troost boven de ontgoocheling. Eerst is er de Geest die troost, opbeurt, verlicht, in beweging zet. Dan zal de ontgoocheling komen, de pijn, de duisternis, maar het beginsel om uit het duister te komen is het licht van de Geest (C.M. Martini, Evangelizzare nella consolazione dello Spirito, 25 settembre 1997). Dat is het beginsel om in het reine te komen met zaken die men niet verstaat, met verwarring, ook in talloze duisternissen is het belangrijk.

Trachten we ons de vraag te stellen of wij ons openstellen voor dit licht, of we het ruimte geven, aanroep ik de Geest?

Laat ieder inwendig antwoorden. Hoevelen van ons bidden tot de Geest? *Neen, Padre, ik bid tot Onze-Lieve-Vrouw, ik bid tot de heiligen, ik bid tot Jezus, soms bid ik ook het Onzevader, ik bid tot de Vader – En de Geest? Bid jij niet tot de Geest, die je hart beweegt, die je verder draagt, die je troost brengt, die je wil voedt om te evangeliseren en op missie te gaan?* Ik laat jullie volgende vraag: Bid ik de Heilige Geest? Laat ik mij door Hem leiden, Hij die mij uitnodigt om mij niet op te sluiten maar Jezus uit te dragen, om te getuigen van de voorrang van Gods troost op de ontgoocheling van de wereld? Moge Onze Lieve Vrouw die dit goed heeft verstaan, helpen dit te begrijpen.

Jezuïtenhuis Heverlee

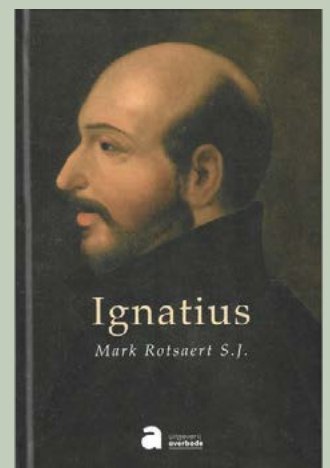
Joris Abts

Net buiten Leuven, vlakbij het Arenbergkasteel en op wandelafstand van Heverlee Bos ligt het Jezuïtenhuis. Een imposant gebouw dat opvalt in deze residentiële buurt midden in het groen. Het gebouw werd in 1959 in gebruik genomen om er de filosofische en theologische vorming van de jezuïeten in opleiding in onder te brengen. Radio Maria werd er vriendelijk welkom geheten door pater jezuïet Mark Rotsaert, de verantwoordelijke van het huis. De eigenheid van de 'sociëteit van Jezus', wat de juiste naam is voor de jezuïetenorde heeft alles te maken met het leven van de heilige Ignatius van Loyola. Om hem beter te leren kennen waren we bij de vertaler van zijn autobiografie, zijn vele geestelijke geschriften en brieven aan het juiste adres.

Wanneer we ons aanmelden bij de receptie valt ons oog dadelijk op een luchtfoto aan de muur die een idee geeft van de grote van het terrein en van de gebouwen. De eenvoud van de pater die ons verwelkomt staat in schril contrast met deze eerste indrukken. We worden naar een zaaltje gebracht bij de inkom. Al heel vlug wordt duidelijk dat het levensverhaal van Ignatius en zijn geschriften een rijke schat betekenen voor onze gastheer waaruit hij zijn hele leven heeft geput. We zijn blij en dankbaar dat hij deze schat met ons wilt delen.

Tijdens het gesprek verwijst pater Mark Rotsaert regelmatig naar een boek dat hij geschreven heeft met als titel 'Ignatius'. Met plezier geeft hij het ons mee zodat we ons na het gesprek nog verder zouden kunnen verdiepen in het leven en de geschriften van de heilige en er inspiratie in vinden voor onze eigen weg. In dit boek biedt de pater ons toegang tot de geestelijke weg

van Ignatius aan de hand van zijn verschillende geschriften: zijn autobiografie 'Het verhaal van de pelgrim', de Geestelijke Oefeningen, zijn Geestelijk Dagboek waarin Ignatius het verhaal brengt van een moeizame onderscheiding, de Constituties van de jezuïetenorde en de uitgebreide briefwisseling. Dit boek, schrijft pater Rotsaert in zijn inleiding, is "de vrucht van jarenlange studie van de taal en de geschriften van Ignatius. Maar ook van de ervaring van te leven vanuit die spiritualiteit en anderen vandaaruit te mogen begeleiden in het zoeken naar zin en samenhang in hun eigen leven."

Ignatius van Loyola

Bekering

Ignatius van Loyola is de zoon van een Spaanse edelman en werd in 1491 geboren als de jongste van elf kinderen op het kasteel van Loyola in Noord-Spanje. Hij volgt zijn opleiding aan het hof om later een diplomatieke missie te kunnen vervullen tot hij bij de verdediging van de stad Pamplona in Navarra gewond raakt door een Franse kanonskogel. Om faam en eer te verwerven had hij geleerd om in alle omstandigheden ijzersterk en onbuigzaam te zijn. De behandelingen zonder verdoving door de chirurgen moeten ontzettend pijnlijk geweest zijn, maar hij geeft geen kik. Daarop ligt hij gedurende elf maanden gekluisterd aan zijn bed. In die tijd, terug in het ouderlijk huis in Loyola, begint zijn bekeeringsproces. Zijn dromen liggen aan scherven en hij verveelt zich. Als hij vraagt naar een ridderroman brengt zijn schoonzus die hem verzorgt hem een boek over het leven van Jezus en een bloemlezing van heiligenlevens, de enige twee boeken die op dat moment beschikbaar zijn. Ignatius wordt er zo door gegrepen dat zijn leven er helemaal door zal veranderen. Hij vertelt het verhaal van zijn bekering in zijn autobiografie gekend als 'het verhaal van de pelgrim'. In plaats van zijn leven in dienst van de koning van Spanje te stellen, wil hij van dat ogenblik af nog enkel

leven in dienst van de Heer Jezus. Geïnspireerd door de levens van de heiligen besluit hij op bedevaart te gaan naar het Heilig Land. Voor de Spaanse mentaliteit van die dagen kon het land van Jezus niet in handen van moslims zijn. Hij gaat er naartoe, niet om te vechten maar om het geloof te verkondigen. Als pelgrim gaat hij op zoek naar Gods wil, wat hij moet doen met zijn leven. De reis die hij zal maken is vooral een geestelijke weg. Ignatius bezoekt de benedictijnenabdij van Montserrat en spreekt zijn algemene biecht. Hij verblijft ruim een jaar in het naburige Manresa om te ontdekken hoe hij zijn leven terug op het spoor kan krijgen: een tijd van hevige innerlijke strijd. Zijn gevecht wordt de grondslag voor de ignatiaanse spiritualiteit.

Onderscheiding

Tijdens de lange maanden van zijn revalidatieperiode merkte Ignatius dat de gedachten die hem bezighielden als hij zich richtte op grootse wereldse prestaties hem dor en leeg achterlieten en hem droevig stemden. Als hij de daden van de heiligen overwoog en stil stond bij de gedachte om hun weg te volgen voelde hij zich juist getroost, krachtig en opgewekt. Wat hij zelf heeft ervaren in Loyola op zijn ziekbed en in Manresa schrijft hij op in de 'Geestelijke Oefeningen'. In deze oefeningen staat het overwegen van het leven van Jezus in het evangelie centraal, zoals in zijn eigen leven het lezen en overdenken

van het leven van Jezus hem God deed ontdekken.

Jeruzalem

De vreugde die Ignatius ervaart bij het bezoeken van de heilige plaatsen bevestigen wat hij heeft ervaren in zijn gebed in Loyola en Manresa. Men laat echter niet toe dat hij er blijft. Terug in Spanje begint hij op tweeëndertigjarige leeftijd samen met jonge kinderen Latijn te studeren met de bedoeling naar de universiteit te kunnen gaan. Tijdens zijn vele gesprekken met allerlei soorten mensen op zijn pelgrimstocht had hij begrepen dat hij een degelijke vorming nodig had om verder over het geloof te kunnen spreken. Hij studeert daarop eerst aan de universiteit van Alcalá. Wanneer hij problemen krijgt met de Inquisitie trekt hij naar Salamanca. Hij belandt er in de gevangenis.

Parijs - Venetië - Rome

Hij besluit daarom naar Parijs te trekken. Tijdens de jaren dat hij er verblijft sluiten er zich zes jonge mannen bij hem aan. Ze komen regelmatig samen voor geestelijke gesprekken en hij geeft hen de Geestelijke Oefeningen. Zo groeit een gezamenlijk project. Tijdens een misviering, gecelebreerd door de enige priester van het gezelschap, Petrus Faber, op de Montmartre op 15 augustus 1534 beloven Ignatius en zijn zes vrienden om ongehuwd te blijven en in armoede te leven. *Ze zouden naar Venetië en vandaaruit naar Jeruzalem gaan en daar hun leven in dienst stellen van het heil van de zielen. Mochten ze geen toestemming krijgen om in Jeruzalem te blijven, dan zouden ze terugkeren en naar Rome gaan om zich aan de plaatsbekleder van Christus aan te bieden, opdat die hen dan te werk zou stellen waar het hem meer tot eer van God leek en tot het heil van de zielen. Ook hadden ze zich voorgenomen om*

in Venetië een jaar lang de mogelijkheid van inscheping af te wachten.

Gehoorzaamheid aan de paus

Een jaar lang verblijft de vriendengroep in Venetië, maar er vertrekt geen enkel schip naar het Heilig Land. Daarop trekken ze naar Rome en bieden zich in 1538 aan paus Paulus III aan om gezonden te worden. De gehoorzaamheid aan de paus 'om gezonden te worden' zal een belangrijk kenmerk worden van de nieuwe stichting. De paus stuurt hen twee aan twee uit, niet alleen naar Europa, ook naar India en de Nieuwe Wereld. Ondanks het verlangen om verbonden te blijven, vertrekken ze, gehoorzaam aan het woord van de paus. Biddend om licht groeide het bewustzijn dat ze een nieuwe religieuze orde in de kerk aan het vormen zijn. Ze beloven één groep te blijven door gehoorzaamheid te beloven aan één van hen en stellen een korte tekst op waarin ze het leven dat ze willen leiden vastleggen. De tekst wordt voorgelegd aan de paus en in 1540 goedgekeurd met de stichtingsbul van de sociëteit.

Sociëteit van Jezus

Jezus staat in het centrum van de nieuw gestichte gemeenschap. Ignatius wou niet

Ignatius volgde de Geest zonder Hem voorbij te steken; zo werd hij zachtjes geleid naar het onbekende, en langzaam opende zich voor hem de weg die hij - wijselijk onwetend - ging, het hart eenvoudig gericht op Christus.

Jerónimo Nadal s.j. (1507-1580),
vertrouwensman van Ignatius

dat de orde naar hem werd genoemd en koos daarom voor de naam 'Societas Jesu', het gezelschap van Jezus. De Societas Jesu groeit heel snel zodat ze bij de dood van Ignatius een duizendtal leden telt.

Missie

De jezuietenorde is een missieorde. Franciscus Xaverius was één van de eerste volgelingen van Ignatius en behoorde tot het eerste groepje dat gevormd werd in Parijs. Hij vertrok als missionaris naar Indië en vervolgens naar Japan om te sterven voor de kust van China. Hij wordt vereerd als de patroon van de missies. De verkondiging, veraf of dichtbij blijft ook vandaag de eerste missie van de jezuietenorde.

Onderwijs

Na enkele jaren legt Ignatius zich volop toe op het oprichten van scholen, omdat hij de vruchten ervan had gemerkt. Hij vroeg voor elke school die hij oprichtte een fonds waar twaalf paters kunnen van leven. Het concilie van Trente vond plaats in diezelfde periode en was van start gegaan om een antwoord te bieden aan de vragen die aan de Kerk werden gesteld door de reformatie. Ignatius stuurt een soort van omzendbrief niet alleen naar de verschillende kloosters en weldoeners maar ook naar de concilievaders waarin hij hen informeert over de gang van zaken in de jezuietencolleges. Uit één van deze scholen die in die periode werden opgericht is de beroemde universiteit van de jezuieten, de Pauselijke Universiteit Gregoriana ontstaan.

Jezuieten in Vlaanderen

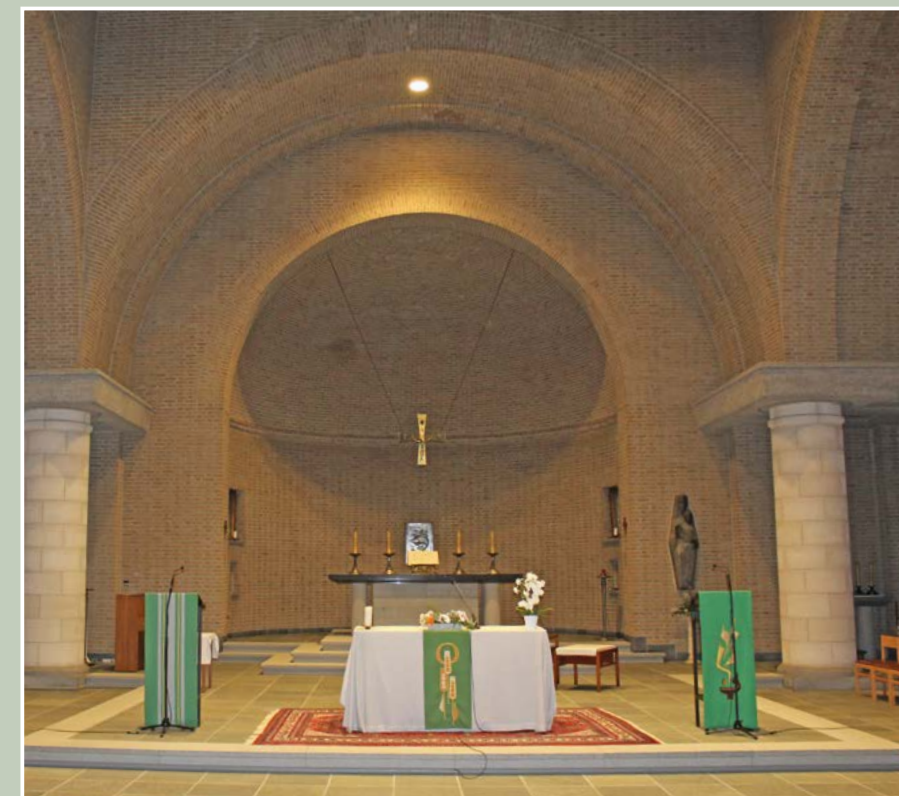
De orde is georganiseerd in provincies en regio's. De Vlaamse jezuieten behoren tot de regio van de Europese Lage Landen. In Vlaanderen hebben de jezuieten zich vooral toegelegd op het onderwijs. De verschillende colleges van de Jezuieten zijn ondergebracht onder de koepel van de Ignatiaanse scholen, Iñigo genaamd. In 2022 werd de eerste steen gelegd van een nieuwe jezuietenschool in Molenbeek: de Egied Van Broekhovenschool genoemd naar een pater jezuiet priester-arbeider die stierf door een arbeidsongeval in de fabriek waar hij werkte en vele mensen geïnspireerd heeft door zijn dagboek dat

na zijn dood werd uitgegeven. Een project dat Pater Rotsaert nauw aan het hart ligt, konden we opmaken uit ons gesprek. In het verlengde van de scholen hebben de jezuieten in België ook twee universiteiten gehad, één in Antwerpen, Sint-Ignatius en een andere in Namen, Notre-Dame de la Paix. Nu zijn er nog vier jezuieten die lesgeven aan de Universiteit van Leuven in de theologische faculteit. Verder werden er in het verleden drie bezinningshuizen geleid door jezuieten, in Drongen, in Hasselt en in Lier. Ook de Bonden van het H. Hart werden geleid door de paters jezuieten.

Jezuietenhuis

Jezuieten wonen in principe slechts met enkelen samen in een huis, niet in een klooster. Ze hebben geen gemeenschappelijk koorbed. Er is ook geen algemene dagorde. In het Jezuietenhuis in Heverlee is dit een beetje anders. Iedere avond is er een gezamenlijk avondgebed dat grotendeels in stilte verloopt en dagelijks is er de viering van de gezamenlijke eucharistieviering op de middag.

Het Jezuietenhuis waar we te gast zijn voor ons gesprek met pater Mark Rotsaert was bedoeld als vormingshuis voor de jezuieten in opleiding. Het is dat ook een hele tijd geweest. In het begin, toen de bouw was voltooid, bleek het zelfs te klein te zijn en moest er al dadelijk aan worden verbouwd. "Ik heb er mijn opleiding filosofie doorgebracht. Mijn theologie heb ik vanuit een gewoon huis in de Bogaerdenstraat in Leuven gevolgd. We woonden met vijf studenten samen en stonden in voor de kook en de was en de plas. Het was het gevolg van een mentaliteitsverandering in die tijd om liever in kleine huizen te gaan wonen in de stad", verduidelijkte pater Rotsaert ons. "Het huis is lang één van onze drie huizen voor zieke medebroeders geweest, naast het huis in Drongen en het huis in de Minderbroedersstraat in Leuven." Op dit moment is er een studentenhuus met de naam Lerkeveld in ondergebracht met 160 studenten. Er heerst een goede sfeer en het is ieder jaar volledig ingenomen. De studenten moeten tijdens het jaar naast hun studie een aantal modules volgen die ofwel sociaal van aard zijn of te maken hebben met ecologie.

Er is ook een module 'luisterend spreken' waar pater Rotsaert zelf aan deelneemt. In deze module komt een groep van acht studenten vier keer per jaar samen om gedurende twee uur een gesprek te voeren rond telkens een ander thema. Het doel is om te leren luisteren om elkaar meer in de diepte te kunnen ontmoeten. Een andere module is de 'narratio'. In deze module gaan studenten luisteren naar het getuigenis van een jezuïetenpater. De openheid van de jongeren voor hun verhaal is opvallend. "Op dit moment proberen we ook een aanbod te verzorgen voor oud-studenten. Samen met hen willen we ook de toekomst van de gebouwen bekijken", vertelt pater Rotsaert ons nog.

Geestelijke Oefeningen

Waar pater Rotsaert nog steeds veel voldoening uit put is het begeleiden van de Geestelijke Oefeningen. De Geestelijke Oefeningen zijn een traject van een maand van gebed waarbij men het leven van Jezus overweegt. Het traject wordt gevolgd om een antwoord te krijgen op de vraag: "Welke richting moet ik geven aan mijn leven?" Door naar Jezus te kijken aan de hand van de Evangelies en te zien wat u dat doet: "Wat geeft u vertroosting? Wat maakt u blij, dankbaar?" Als men gedurende een maand de innerlijke bewegingen, de rode draad volgt, dan krijgt men de richting die men moet gaan. Het is een school van gebed, een maand lang vijf uur per dag biddend bezig zijn met evangelieteksten maar ook een school van onderscheiding van wat vraagt de Geest van mij.

De kern van de Geestelijke Oefeningen gaan terug op het jaar van bezinning dat Ignatius doorbracht in Manresa. In dit boekje geeft hij een handleiding voor wie anderen wil helpen bij het zoeken naar Gods plan over zijn of haar leven. Om anderen te begeleiden moet men zelf de weg van de 'Geestelijke Oefeningen' gaan.

Niemand kan zonder begeleider. Het traject kan ook gevolgd worden verspreid over 9 maanden in het dagelijks leven.

Het uitgangspunt van de Geestelijke Oefeningen is de reitraitant de kans geven om zich te richten op God die hem draagt en hem liefheeft. De reitraitant wordt uitgenodigd zich bewust te worden dat hij er is voor God, om Hem te dienen en te loven. De reitraitant zal hiervoor moeten groeien in innerlijke vrijheid ten opzichte van zijn eigen verlangens en voorkeuren. Ignatius schrijft: *"Daarvoor is het nodig ons voor al het geschapene onverschillig te maken, in al wat aan de vrijheid van onze vrije wil toegestaan en niet verboden is, zodat wij van onze kant gezondheid niet méér willen dan ziekte, rijkdom niet meer dan armoede, eer niet meer dan oneer, een lang leven niet meer dan een kort, enzovoort in al het overige, omdat wij alleen verlangen en kiezen wat ons meer brengt bij het doel waarvoor wij geschapen zijn."*

De belangrijkste ervaring van de reitraitant tijdens de eerste week is die van Gods barmhartigheid: zich een zondaar weten die bekering en bevrijding nodig heeft. Vanaf de tweede week vraagt Ignatius om te bidden *om innerlijke kennis van de Heer, die voor mij mens is geworden, om Hem meer lief te hebben en te volgen.* Onderweg gaan met de Heer, zijn levenswijze volgen brengt de reitraitant bij het mee beleven van Jezus' lijdensweg waarover de teksten van de derde week van de Geestelijke Oefeningen gaan. De vierde week van de ignatiaanse retraite is vervuld van vreugde, als vrucht van de verbondenheid met Christus in zijn lijden en sterven. Vanuit de vreugde van de Verrezen Heer wordt men uitgezonden naar het leven van elke dag om de keuzes die men gemaakt heeft vanuit het gebed te beleven.

Geprikkeld door het levensverhaal van Ignatius en het getuigenis van de jezuïeten bedanken we pater Rotsaert voor het inspirerend gesprek.

Pater Mark Rotsaert

"Mijn roeping is begonnen toen ik zeven jaar was. Ik had aan Sinterklaas kleren gevraagd om de mis te doen. Sinterklaas is dan langs geweest, hij heeft de maten genomen en op zijn feestdag lagen er voor mij een albe en een groene en witte kazuifel klaar. Ook een kleine kelk en allerlei andere kleine spullen. Ik deed dan de mis voor mijn broers en zussen, we waren met vijf thuis. Ik was nummer twee. Ze kwamen graag naar mijn mis, die duurde nooit lang en ze kregen als hostie een muntbolletje. Ik was een fan van het heilig paterke van Hasselt. Mijn lagere school heb ik in Hasselt gedaan en ik ging regelmatig langs bij zijn graf om er te bidden. Mijn vader, die dokter was, had contacten met de abdij van Achel en nam ons wel eens mee daarnaartoe. We zijn dan met drie broers intern geworden bij de jezuïeten in Brussel. Daar is mijn roeping verder uitgegroeid. Wat mij trof, en ook mijn broers was, dat de paters die er les gaven allemaal aan hetzelfde zeel trokken. Op achttien jaar ben ik samen met twintig anderen ingetreden. Het jaar daarop waren er terug twintig intredes zodat ik mijn noviciaat gevolgd heb met veertig kandidaten. Ik ben al tijdens het noviciaat begonnen met spiritualiteit. In mijn tweede jaar op het noviciaat heb ik een werkje gemaakt over een passage uit de Geestelijke Oefeningen. Dat heeft mij nooit meer losgelaten. Tot vandaag ben ik er altijd mee bezig geweest. Ik heb heel wat vertalingen naar het Nederlands verzorgd zoals de 'Geestelijke Oefeningen' en het 'Geestelijk Dagboek'. Het 'Verhaal van de pelgrim' heb ik samen met anderen

vertaald. Na mijn opleiding filosofie en theologie ben ik Romaanse talen gaan studeren. Dit had ik gevraagd juist om de Spaanse teksten van Ignatius te kunnen lezen. Na deze studies werd ik al vlug naar het noviciaat gestuurd als assistent van de novicemeester. Dat was niet meer in Drongen maar in een villa in Oudergem. Er waren op dat moment geen grote groepen novicen meer. Ieder jaar waren er nog drie tot vijf kandidaten. De opleiding van de jonge mensen is waarschijnlijk het liefste wat ik gedaan heb: datgene waar je zelf van leeft mogen doorgeven aan een volgende generatie. Het doet me plezier te constateren dat de meeste jezuïeten die ik als novice heb mogen begeleiden iets hebben met spiritualiteit. In 1991, in het Ignatiusjaar heb ik als provinciaal aan de jonge paters voorgesteld om samen een boek te schrijven over de verschillende aspecten van onze spiritualiteit met de bedoeling iets te schrijven voor hun generatie. Het boek is verschenen onder de titel 'God in heel de schepping' met heel goede artikels. Na de vele jaren van studie heb ik een derde vormingsjaar in Quebec gevolgd in een internationale setting. Het is een jaar van reflectie waarin men ook opnieuw de 'Geestelijke Oefeningen' doet. Het was geen vakantiejaar, maar toch.... ik heb dat heel verrijkend gevonden, met een groepje van acht vanuit verschillende talen en culturen. Na dit jaar volgden de laatste geloften, een bevestiging van de geloften van armoede, gehoorzaamheid en zuiverheid na de noviciaatsjaren en een vierde gelofte van gehoorzaamheid aan de paus. Daarbuiten zijn er nog vijf

kleinere geloften waarvan er twee gaan over armoede en drie over ambitie. Twee aspecten waarvan Ignatius had gemerkt in Rome dat het nefast was voor de kerk. Later ben ik verantwoordelijk geworden voor alle provinciale oversten in Europa. Drie keer per maand zat ik in een vliegtuig naar één of andere hoofdstad omdat ik vond dat het belangrijk was om meer samen te werken, hoe verschillend we ook zijn. Daarna werd mij gevraagd om in Rome te blijven om overste te worden van de 75 jezuïeten, allen professor aan de Pauselijke Universiteit Gregoriana. Ik keek er in het begin tegen op, maar het zijn ook mooie jaren geworden, als vrucht van de gehoorzaamheid. Wat mij nu nog altijd gelukkig maakt is het geven van 'geestelijke oefeningen in het dagelijks leven'. Het is een intensief traject waar het gebed geïntegreerd wordt in het leven. Het geeft me altijd veel vreugde.

Omdat men het mij heeft gevraagd en ook omdat ik het belangrijk vind, ben ik voorzitter van de 'société des bollandistes', een groepering van Belgische jezuïeten, die zich al vanaf 1607 met de studie van heiligen bezighoudt. De sociéteit is opgericht in een reactie op het protestantisme dat de verering van heiligen hekelde. Het opzet is tot op de dag van vandaag kritische studies te maken. Wekelijks is er een vergadering. Het tijdschrift brengt de wereldtop wat betreft de studie van heiligen."

Pelgrim in eigen land

Kevin Colle

Vredespad

De maand november is de maand waar we in het bijzonder denken aan alle heiligen en bidden voor de zielen van de overledenen. Heiligheid en de zielenrust van de mens gaan hand in hand en zijn nodig om vrede in de wereld mogelijk te maken. Vrede tussen landen in oorlog, maar ook vrede in het hart van de mensen.

De heilige Franciscus van Assisi neemt ons langs het zogenaamde 'Vredespad' mee en aan de hand van verschillende anekdotes uit zijn leven, en raadgevingen die hij aan zijn medebroeders gaf, zal hij ons begeleiden op de weg naar grotere innerlijke vrede. En zullen we ontdekken dat deze enkel te vinden is bij Jezus zelf.

Met de fiets vanuit Poperinge richting de kerk van Westouter, het begin van onze voettocht. Deze zal ons, in de vorm van een grillige acht, door het prachtige Heuvelland leiden. Zo gaan we langs paden en wegelingen voorbij straten en velden door het Hellegat, het Eeuwenhout en verder via de kerk van Loker.

Stap en fiets met ons mee in de maand november!

**Iedere
donderdag
om 20u30**

met heruitzending
op vrijdag om 7u30
en op zondag
om 13u

15.

1. Onderweg via Poperinge 2. Kiwibessen kwekerij 3. Beeld van de Heilige Franciscus van Assisi voor de kerk van Westouter 4. Kerk van Westouter 5. Voorbeeld van vluchtelingenkamp 6. Ruiters langs de weg 7. Kat langs de weg 8. Heuvelland 9. Het Hellegatbos 10. Begraafplaats 11. Het Eeuwenhout 12. Veldbloem 13. Lijstermolen 14. Kerk van Loker 15. Kemmelberg

Scan me

GELUKKIGE VERJAARDAG aan Radio Maria Mexico! Ze vierden onlangs hun 20ste verjaardag. De familie van Radio Maria Mexico kwam op 24 september met grote vreugde samen in het Heiligdom van de Martelaren in Guadalajara Jalisco om 20 jaar aanwezigheid van Radio Maria in Mexico te vieren met een nationale conferentie. Meer dan 3.000 mensen namen deel aan de conferentie, waaronder luisteraars uit alle steden waar de radio een open signaal heeft en bezoekers uit steden en dorpen die dit geweldige project kennen dankzij ons internetsignaal. Onder de sprekers waren Monseigneur José Ignacio Munilla uit Spanje, pater John Mario Montoya uit Colombia en, uit Mexico zelf, pater Modesto Lule, spreker en vriend van de radio en Monseigneur Eduardo Chávez, kanunnik van de basiliek van Guadalupe, die ons allen uitnodigden om na te

denken over ons motto: "Geloof ontstaat door te luisteren." Verder mogen we onze voorzitter van de Wereldfamilie Vittorio Viccardi niet vergeten, die ook aanwezig was en hen aanmoedigde om door te gaan met het Radio Maria project in Mexico. Tijdens de conferenties en gebedsmomenten, zoals de Rozenkrans, het Heilig Uur en de Heilige Mis voorgegaan door Monseigneur Héctor López Alvarado, hulpbisschop van het Aartsbisdom Guadalajara, waren de harten van de aanwezigen vervuld van vreugde toen ze vierden dat de Koningin van de Hemel ervoor koos om onder ons te wonen en dit teken van hoop aan alle Mexicaanse mensen te brengen. Proficiat aan Radio Maria Mexico en aan allen die deel uitmaken van dit project van onze Moeder Maria dat reeds 20 jaar geleden van start is gegaan!

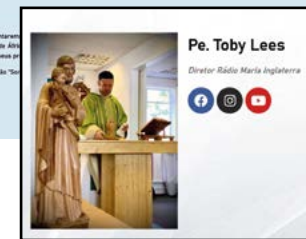
Radio Maria Portugal

ADOpteer een PRIESTER-DIRECTEUR VAN RADIO MARIA DOOR GEBED
BIJZONDERE ACTIE VAN RADIO MARIA PORTUGAL VOOR DE WERELDWIJDE RETRAITE
VOOR RADIO MARIA DIRECTEURS

Ter voorbereiding van de wereldwijde retraite voor Radio Maria-directeurs in Fatima die van 16 tot 20 oktober plaats vond in Fatima, startte Radio Maria Portugal een bijzondere actie. Het ging om een gebedsactie, waarbij men bad voor een priester-directeur van Radio Maria maar ook voor alle medewerkers, luisteraars, vrijwilligers, weldoeners van deze Radio Maria. Meer dan 40 pater-directeurs van verschillende Radio Maria-stations van over de hele wereld

waren aanwezig, voornamelijk uit Europa en Amerika, maar ook uit Afrika en Azië. We werden daarom uitgenodigd om voor deze priesters te bidden. Via een knop op de website van Radio Maria Portugal (zie foto's) kon u een priester-directeur van Radio Maria adopteren. We lieten natuurlijk de Voorzienigheid en Onze-Lieve-Vrouw de priesters kiezen om voor te bidden!

Radio Maria Roemenië

Nieuws van Radio Maria Romania: er was een bijzondere viering uitgezonden door Radio Maria, namelijk de inwijding van de Sint-Petrus en Sint-Pauluskerk in Drighiu, een boerendorp, voorgegaan door Monseigneur Virgil Bercea, bisschop van het eparchaat Oradea van de Roemeense Grieks-katholieke kerk.

Radio Maria Tanzania

Lachende zusters en vrijwilligers van Radio Maria Tanzania!

Radio Maria Spanje

Foto's van de vrijwilligers van de groep OLV van Liefdadigheid van Radio Maria Spanje. Een bijzondere uitzending vanuit het heiligdom van La Purísima in Mazarrón.

LUISTERAARS AAN HET WOORD

Bij deze wil ik jullie van harte bedanken om zo mooi de relikven van de Heilige Theresia te begeleiden. Het mooie 'Welkomstgebed'. En 's avonds de aanbidding. Zo diepgaand om zo dicht bij onze Heilige Theresia te bidden voor al onze priesters, nu ze weer meer negatief bekeken worden door wat in de media rondgaat. Kinderen misbruikt door priesters of pater. Zoiets doet de priesters die het goed menen ook pijn.

Jeanine

Wat een mooie uitzending om 15u gisteren bij het heilig relikvieschrijn van de Heilige Theresia Van Lisieux... Men voelde dat de hemel de aarde raakte...

Bedankt voor het vlotte verloop van de bestelling! Jullie zullen X erg blij maken met de radio, want ze zal uren naar jullie zender luisteren, volgens haar kan ze jullie nu niet ontvangen op haar oude radio, maar daar zal verandering in komen, bedankt!

Vriendelijke groeten uit het (warme) Brugge

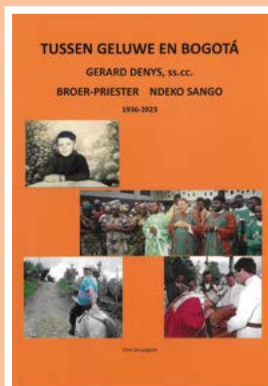
Ik ben samen met mijn bejaarde ouders alle uitzendingen aan het beluisteren over Pater Jules De Wolf uit Brugge. Ze zijn didactisch van zeer goede kwaliteit, met bij het begin telkens een korte herhaling. Ook de persoon die de teksten leest doet het buitengewoon goed, zeer goed te volgen voor bejaarden die trager worden.

Beatrijs

De leeswijzer

herbeluister alle voorbije afleveringen op: www.radiomaria.be/de-leeswijzer

Onderstaand boek en organisatie werden in de voorbije uitzending aan de luisteraars voorgesteld.

Tussen Geluwe en Bogotá

Dirk Decuyper vertelt het verhaal van het boeiende leven van pater Gerard Denys dat hij heeft geleid als priester en missionaris in Congo en in Colombia.

"In de onweerbachtige nacht van 22 juni 1936 wordt Gerard Denys geboren als derde kind van bakker Omer Denys en Antoinette Remmery op het landelijke gehucht de Zwaanhoek in Geluwe. Drie jaar later sterft zijn vader en krijgt het bakkersgezin in de kort daarop volgende Tweede Wereldoorlog zwarte sneeuw te zien. Alles wijst erop dat de volksjongen niet de minste kans zal krijgen om iets of iemand te worden in het leven. Tot plots - tegen de zomer van 1949 - een pater in wit habijt hem vanuit zijn bij de kerk geparkeerde auto aanspreekt en hem naar zijn moeder meetroont. De goddelijke voorzienigheid of een goed voorbereide werving van een pater-leerkracht van het Damiaancollege van Kortrijk? Hoe dan ook, de tiener Gerard zit een paar maanden later in het college dat de naam draagt van Pater Damiaan, de held van Molokai, die hem voor de rest van zijn leven zal blijven inspireren en kracht geven. Het is de start van een ongewoon intense pelgrimstocht van inzet voor de medemens, vooral dan de mensen die om welke reden ook maatschappelijk uit de boot vallen."

Dirk Decuyper

SAMUEL ADVIES

voor geloofsgroei in
gezin, parochie & school

Samuel advies

Samuel Advies voor Geloofsgroei is een non-profitorganisatie van enthousiaste en toegewijde mensen die de liefde van God bij de jeugd willen brengen. Samuel ontwikkelt mooie materialen en geeft advies aan iedereen die zich inzet voor de geloofsoepvoeding van kinderen, tieners en jongeren en dat sinds 1987.

Ze willen dienstbaar zijn in de Katholieke Kerk aan iedereen die God zoekt en die de jeugd een warm hart toedraagt. Ze inspireren en ondersteunen kinderen, tieners, jongeren en volwassenen in de ontwikkeling van hun identiteit als geliefd kind van God. Dit door het geven van advies en vorming en door het ontwikkelen van mooie materialen voor catechese en onderricht. Deze vrijwilligers stellen Jezus Christus centraal, uit liefde voor ons aan het kruis gestorven en verzezen om ons te verlossen.

www.samueladvies.nl

PUZZELPAGINA

KINDEREN BIDDEN DE ROZENKRANS

Op 4 oktober was de familie Jordan in de studio van Radio Maria voor een opname in verband met de actie van Kerk in Nood 'Een miljoen

kinderen bidden de rozenkrans voor eenheid en vrede'.

Zoek de vijf verschillen!

KRUISWOORDRAADSEL

1.		2.	3.	4.	5.	6.	7.		8.
		9.							
10.	11.		12.					13.	
14.		15.				16.	17.		
18.				19.					
20.			21.				22.		23.
24.					25.	26.			
27.					28.			29.	
		30.		31.			32.		
33.									

Horizontaal

1. Bij het begin van een gebed **9.** Aziat
10. Land van de tovenaars **12.** Grondstof voor de drukkerij **13.** Overdosis (afk.) **14.** Landbouwopbrengst **16.** Vader (bijbel) **18.** Bruikbaarheid **19.** Bergketen in Rusland **20.** Platina (afk.) **21.** Kilonewton (afk.) **22.** Arbeidsakkoord **24.** Hoofdstad van Letland **25.** Deel van een drumstel **27.** Immunoglobuline (afk.) **28.** United Nations **29.** Geheel de uwe (latijnse afkorting) **30.** Kort komisch toneelstukje **33.** Schouderkleed of medaille

OPLOSSING PUZZEL
H. Maagd Maria van de Rozenkrans
in vorig nummer van Porta Fidei.

"ROZENKRANSGEHEIMEN"

Daniel Knops uit Mechelen
wint een DAB-radio

RECHTZETTING

IN HET VORIG NUMMER WERD FOUTIEF DE OPGAVE IN PLAATS VAN DE OPLOSSING AFGEDRUKT VAN DE VRAAG WELKE NAAM WORDT GEGEVEN AAN DE KRUISEN AFGEHEELD IN PORTA FIDEI 88. HIERBIJ DE OPLOSSING: 8. LATIJNS KRUIS; 10. GRIEKSKRUIS; 5. CELTISCHE KRUIS; 7. KRUIS VAN JERUZALEM; 3. KRUIS VAN SINT-PETRUS; 2. CHIROKRUIS; 1. TAU-KRUIS OF SINT-FRANCISCUSKRUIS; 4. PAUSKRUIS; 3. PATRIARCHAAL KRUIS; 9. ANDREASKRUIS

PROGRAMMAOVERZICHT

ELKE DAG TELT: HET OCHTENDPROGRAMMA VAN RADIO MARIA.
We beginnen de dag samen met u. Een programma met vele interviews en getuigenissen en een overzicht van de dag bij Radio Maria. Er is plaats voor actualiteit, spiritualiteit en vorming. Dagelijks wordt een Bijbelvers getrokken om ons tijdens de dag te inspireren.

Van maandag tot en met donderdag vanaf 07u30 na de live rozenkrans van 07u05

RIJKDOM VAN HET GELOOF

In het programma Rijkdom van het geloof wordt vanuit de grote geestelijke schat van de Kerk die we terugvinden in de teksten van de geestelijke meesters telkens een ander thema belicht.

Iedere eerste woensdag van de maand om 10u30
Iedere eerste vrijdag van de maand om 20u15

DE ROTS IN DE BRANDING

Dit programma biedt u een waaier aan actuele thema's, nieuws uit de wereldkerk, getuigenissen en interviews ter verduidelijking van ethische thema's en geloofspunten.

Iedere donderdag om 10u30
Iedere zondag om 8u50

HEILIGEN GETUIGEN

Tijdens Heiligen Getuigen laten we de mannen en vrouwen aan het woord die op heroïsche wijze Jezus hebben nagevolgd. Boekvertelling.

Iedere dag om 16u10 ('s nachts om 2u00)

30 oktober – 5 november 2023

		Allerheiligen		Allerzielen			
MAANDAG 30/10		DINSDAG 31/10		WOENSDAG 01/11		DONDERDAG 2/11	
7:30	Bijbellesing	7:30	Bijbellesing	7:30	Bijbellesing	7:30	Bijbellesing
9:50	Catechismus	9:50	Catechismus	8:50	Rijkdom van het geloof	9:50	Catechismus
10:30	De Kerk spreekt	10:30	Religieuze Poëzie	10:00	Eucharistieviering	10:30	De rots in de branding
13:00	Rozenkrans vanuit Kibeho	13:00	Kerk in Nood	13:00	Verhalen van Sint-Jozef	13:00	Klassiekuur
14:15	Vivendo	14:15	Radio Vaticaan	14:15	Nonkel Pater weer achterna	14:15	De wereld van Radio Maria
16:10	Heiligen getuigen	16:10	Heiligen getuigen	16:10	Heiligen getuigen	16:10	Heiligen getuigen
17:30	Radio Vaticaan	17:30	De wereld van Radio Maria	17:30	Talitakoum	17:30	Radio Vaticaan
19:30	Gebed Sant'Egidio	19:30	De rots in de branding	19:30	Muziek	19:30	Het Inzicht
20:15	De Herinnering	20:30	De Kerk spreekt	20:15	Kerk in Nood	20:30	Pelgrim in eigen land

6 – 12 november 2023

		H. Willibrordus		Kerkwijdingsfeest van de Lateraanse basiliek			
MAANDAG 6/11		DINSDAG 7/11		WOENSDAG 8/11		DONDERDAG 9/11	
7:30	Elke dag telt	7:30	Elke dag telt	7:30	Elke dag telt	7:30	Elke dag telt
9:50	Catechismus	9:50	Catechismus	9:50	Radio Vaticaan live	9:50	Catechismus
10:30	De Kerk spreekt	10:30	Religieuze Poëzie	10:30	De Kerkvaders	10:30	De rots in de branding
13:00	Rozenkrans vanuit Kibeho	13:00	Missio werkt	13:00	Verhalen van Sint-Jozef	13:00	Klassiekuur
14:15	Vivendo	14:15	Radio Vaticaan	14:15	Nonkel Pater weer achterna	14:15	De wereld van Radio Maria
16:10	Heiligen getuigen	16:10	Heiligen getuigen	16:10	Heiligen getuigen	16:10	Heiligen getuigen
17:30	Radio Vaticaan	17:30	De wereld van Radio Maria	17:30	Talitakoum	17:30	Radio Vaticaan
19:30	Gebed Sant'Egidio	19:30	De rots in de branding	19:30	Gebed Sant'Egidio	19:30	Openbaring
20:15	In gesprek met een religieuze	20:30	De Kerk spreekt	20:15	Missio werkt	20:30	Pelgrim in eigen land

H. Hubertus		H. Carolus Borromeo		31 ^{ste} zondag door het jaar	
VRIJDAG 3/11		ZATERDAG 4/11		ZONDAG 5/11	
7:30	Pelgrim in eigen land	7:30	Bijbellesing	7:30	Bijbellesing
9:50	Catechismus	9:50	Catechismus	8:50	De rots in de branding
10:30	Menslievend	10:30	Talitakoum	10:00	Eucharistieviering
13:00	Kruisweg	13:00	Grootouders aan het woord	13:00	Pelgrim in eigen land
14:15	Radio Vaticaan	14:15	Nonkel Pater weer achterna	14:15	Vivendo
16:10	Heiligen getuigen	16:10	Heiligen getuigen	16:10	Heiligen getuigen
17:30	De week van Radio Maria	17:30	Jeugdcatechese	17:30	Jeugdcatechese
19:30	Gebed Sant'Egidio	19:30	Vivendo	19:30	De wereld van Radio Maria
20:15	Rijkdom van het Geloof	20:30	Religieuze Poëzie	20:15	Klassiekuur

H. Leo de Grote		H. Martinus van Tours		32 ^{ste} zondag door het jaar	
VRIJDAG 10/11		ZATERDAG 11/11		ZONDAG 12/11	
7:30	Pelgrim in eigen land	7:30	Bijbellesing	7:30	Bijbellesing
9:50	Catechismus	9:50	Catechismus	8:50	De rots in de branding
10:30	Het Zorgportret	10:30	Talitakoum	10:00	Eucharistieviering
13:00	Kruisweg	13:00	Het Zorgportret	13:00	Pelgrim in eigen land
14:15	Radio Vaticaan	14:15	Nonkel Pater weer achterna	14:15	Vivendo
16:10	Heiligen getuigen	16:10	Heiligen getuigen	16:10	Heiligen getuigen
17:30	De week van Radio Maria	17:30	Jeugdcatechese	17:00	Afscheidsviering van KARD. DE KESEL te Koekelberg
19:30	Gebed Sant'Egidio	19:30	Vivendo	19:30	De wereld van Radio Maria
20:15	De Kerkvaders	20:30	Religieuze Poëzie	20:15	Klassiekuur

Dagelijks op Radio Maria

6:00	Bijbellesing
6:30	Lezingendienst
7:00	Angelus
7:05	Rozenkrans
8:30	Lauden
9:00	H. Mis (Zondag om 10u)
9:50	Catechismus
11:30	Het Woord spreekt: lezing en bezinning van de H. Schrift
12:00	Angelus
12:05	Middaggebed
12:15	Rozenkrans
12:40	Het heiligenverhaal van de dag
15:00	Uur van de Goddelijke Barmhartigheid
17:00	Vespers
18u30	Rozenkrans
19:00	Het heiligenverhaal van de dag gevolgd door 'Het Woord spreekt' (behalve op zondag)
21:30	Completen
21:45	Bijbellesing
22:30	Catechismus
23:30	Rozenkrans

PROGRAMMAOVERZICHT

13 – 19 november 2023

H. Albertus de Grote				H. Margarita van Schotland			
MAANDAG 13/11		DINSdag 14/11		WOENSDAG 15/11		DONDERDAG 16/11	
7:30	Elke dag telt	7:30	Elke dag telt	7:30	Elke dag telt	7:30	Elke dag telt
9:50	Catechismus	9:50	Catechismus	9:50	Radio Vaticaan live	9:50	Catechismus
10:30	De Kerk spreekt	10:30	Mystieke lectuur	10:30	Hagiografische Lectuur	10:30	De rots in de branding
13:00	Rozenkrans vanuit Kibeho	13:00	De Leeswijzer	13:00	Verhalen van Sint-Jozef	13:00	Klassiekuur
14:15	Vivendo	14:15	Radio Vaticaan	14:15	Nonkel Pater weer achterna	14:15	De wereld van Radio Maria
16:10	Heiligen getuigen	16:10	Heiligen getuigen	16:10	Heiligen getuigen	16:10	Heiligen getuigen
17:30	Radio Vaticaan	17:30	De wereld van Radio Maria	17:30	Talítakoum	17:30	Radio Vaticaan
19:30	Gebed Sant'Egidio	19:30	De rots in de branding	19:30	Gebed Sant'Egidio	19:30	Het Inzicht
20:15	De Herinnering	20:30	De Kerk spreekt	20:15	De Leeswijzer	20:30	Pelgrim in eigen land

20 – 26 november 2023

Maria-Opdracht		H. Cecilia		MARIATHON		H. Clemens I	
MAANDAG 20/11		DINSdag 21/11		WOENSDAG 22/11		DONDERDAG 23/11	
7:30	Elke dag telt	7:30	Elke dag telt	7:30	Elke dag telt	7:30	Mariathon Special
9:50	Catechismus	9:50	Catechismus	9:50	Radio Vaticaan live	9:50	Catechismus
10:30	De Kerk spreekt	10:30	Religieuze Poëzie	10:30	De Kerkvaders	10:30	Mariathon Special
13:00	Rozenkrans vanuit Kibeho	13:00	Kerk in Nood	13:00	Verhalen van Sint-Jozef	13:00	Klassiekuur
14:15	Vivendo	14:15	Radio Vaticaan	14:15	Nonkel Pater weer achterna	14:15	De wereld van Radio Maria
16:10	Heiligen getuigen	16:10	Heiligen getuigen	16:10	Heiligen getuigen	16:10	Mariathon Special
17:30	Radio Vaticaan	17:30	De wereld van Radio Maria	17:30	Gebedswake Kerk in Nood	17:30	Radio Vaticaan
19:30	Gebed Sant'Egidio	19:30	De rots in de branding	19:30	Gebed Sant'Egidio	19:30	Mariathon Special
20:15	In gesprek met een religieuze	20:30	De Kerk spreekt	20:15	Kerk in Nood	20:30	Mariathon Special

27 november – 3 december 2023

H. Andreas							
MAANDAG 27/11		DINSdag 28/11		WOENSDAG 29/11		DONDERDAG 30/11	
7:30	Elke dag telt	7:30	Elke dag telt	7:30	Elke dag telt	7:30	Elke dag telt
9:50	Catechismus	9:50	Catechismus	8:50	Radio Vatican Live	9:50	Catechismus
10:30	De Kerk spreekt	10:30	Mystieke Lectuur	10:30	Hagiografische Lectuur	10:30	De rots in de branding
13:00	Rozenkrans vanuit Kibeho	13:00	Kathovisie	13:00	Verhalen van Sint-Jozef	13:00	Klassiekuur
14:15	Vivendo	14:15	Radio Vaticaan	14:15	Nonkel Pater weer achterna	14:15	De wereld van Radio Maria
16:10	Heiligen getuigen	16:10	WF Rozenkrans	16:10	Heiligen getuigen	16:10	Heiligen getuigen
17:30	Radio Vaticaan	17:30	De wereld van Radio Maria	17:30	Talítakoum	17:30	Radio Vaticaan
19:30	Gebed Sant'Egidio	19:30	De rots in de branding	19:30	Gebed Sant'Egidio	19:30	Het Inzicht
20:15	De Herinnering	20:30	De Kerk spreekt	20:15	Kathovisie	20:30	Pelgrim in eigen land

H. Elisabeth van Hongarije			Kerkwijdingsfeest van de basilieken van de HH. Petrus en Paulus			33 ^{ste} zondag door het jaar		
VRIJDAG 17/11		ZATERDAG 18/11		ZONDAG 19/11				
7:30	Pelgrim in eigen land	7:30	Bijbellezing	7:30	Bijbellezing			
9:50	Catechismus	9:50	Catechismus	8:50	De rots in de branding			
10:30	Menslievend	10:30	Talítakoum	10:00	Eucharistieviering			
13:00	Kruisweg	13:00	Menslievend	13:00	Pelgrim in eigen land			
14:15	Radio Vaticaan	14:15	Nonkel Pater weer achterna	14:15	Vivendo			
16:10	Heiligen getuigen	16:10	Heiligen getuigen	16:10	Heiligen getuigen			
17:30	De Week van Radio Maria	17:30	Jeugdcatechese	17:30	Jeugdcatechese			
19:30	Gebed Sant'Egidio	19:30	Vivendo	19:30	De wereld van Radio Maria			
20:15	Hagiografische Lectuur	20:30	Mystieke Lectuur	20:15	Klassiekuur			

Christus Koning			Martelaren van Vietnam			34 ^{ste} zondag door het jaar		
VRIJDAG 24/11		ZATERDAG 25/11		ZONDAG 26/11				
7:30	Mariathon Special	7:30	Bijbellezing	7:30	Bijbellezing			
9:50	Catechismus	9:50	Catechismus	8:50	De rots in de branding			
10:30	Mariathon Special	10:30	Talítakoum	10:00	Eucharistieviering			
13:00	Kruisweg	13:00	Mariathon Special	13:00	Mariathon Special			
14:15	Radio Vaticaan	14:15	De wereld van Radio Maria	14:15	Vivendo			
16:10	Mariathon Special	16:10	Heiligen getuigen	16:10	Heiligen getuigen			
17:30	Mariathon Special	17:30	Jeugdcatechese	17:30	Jeugdcatechese			
19:30	Gebed Sant'Egidio	19:30	Vivendo	19:30	De wereld van Radio Maria			
20:15	Mariathon Special	20:30	Religieuze Poëzie	20:15	Klassiekuur			

1 ^{ste} zondag van de advent					
VRIJDAG 1/12		ZATERDAG 2/12		ZONDAG 3/12	
7:30	Pelgrim in eigen land	7:30	Bijbellezing	7:30	Bijbellezing
9:50	Catechismus	9:50	Catechismus	8:50	De rots in de branding
10:30	Menslievend	10:30	Talítakoum	10:00	Eucharistieviering
13:00	Kruisweg	13:00	Menslievend	13:00	Pelgrim in eigen land
14:15	Radio Vaticaan	14:15	Nonkel Pater weer achterna	14:15	Vivendo
16:10	Heiligen getuigen	16:10	Heiligen getuigen	16:10	Heiligen getuigen
17:30	De Week van Radio Maria	17:30	Jeugdcatechese	17:30	Jeugdcatechese
19:30	Gebed Sant'Egidio	19:30	Vivendo	19:30	De wereld van Radio Maria
20:15	Hagiografische Lectuur	20:30	Mystieke Lectuur	20:15	Klassiekuur

Catechismus

NOVEMBER

tot 16 november
H. Theresia
door E.H. Karlo Tyberghien

17 – 21 november
Latijnse Mis
door E.H. Pierre François

**25 november
tot 1 december**
God in het Oude
Testament
door E.P. Patrick Lens

2 december
Begin van de advent
door E.H. Karlo Tyberghien

4–7 december
Jozef(O.T.), Ruth,
profeet Elia
door E.Z. Greta

8 december
Maria Onbevlekt
Ontvangen
door Mgr. Jan De Bie

**Op maandag, dinsdag,
donderdag, vrijdag en
zaterdag om 9u50**

